

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 22

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 3. juni 1950

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárid

24 Árg.

HOTEL FØROYAR BRENT Í GRUND

2. bygningurin hjá Tryggingarsambandinum í stutta tíð. — Genta innibrend.

Um 1-tíðina náttina millum 1. og 2. juni kom eldur í Hotel Føroyar. Og sum eitt skot var eldur víða um. Fólk mátti út sum tað best slapp við sín bera kropp. Tann eldri bygningurin er farin í grund, meðan teir nýggjar partarnir eru minni rántir. Fólk sigur at tað eru bert 6 kømur í øllum hotellinum, sum óskalaði eru.

Tað syndarligasta var at ein genta vaknaði ikki av eldinum og doyði í seingini av roykforgiftningi. Hon er farin, tað rættast ikki aftur. Tann materielli skaðin er stórur, men fyri honum er bót. Bert er tað eitt stórt tap fyri tey sum avvara, sum hava mist teirra persónligu ognir. — Og so tað, at her helt nógv

fólk til og sum nú skal finna sær annað tilhald í einum heilt yvirfyltum bý. Og nú stundar summaríð til við fremmanda fólk í vitjar hiðar. Tað verður torført at fáa innivist við tí húsatroti, ið her er.

Hetta sær lögið út at nú fer annar bygningurin hjá Tryggingarsambandinum av eldi — um somu tíð at kalla á náttini. Vit ringja til Fútaskrivstovuna og politistodina, men fá einki at vita um brandforhoyrið, bert at tað er í gongd, at tað eru nógv meniskir, ið skulu hoyrast og tað kemur at vara allan dagin.

Fólk í Havn eru illa við. Og øll bíða eftir at fáa at vita hvat ið politiið kemur til viðvíkjandi orsökunum til eldin.

SAMRØÐA VIÐ DAM, FÓLKATINGSMAÐ

Vit hittu P. M. Dam, fólkatingsmann, og spyrja tíðindi.

— Hvussu líkst tær á úrslitið av ríkisdagsarbeiðinum Føroyum viðvíkjandi?

— Eg havi mott vælvild og fatan av føroyskum ynskjum — og tað kann ikki sigast annað, enn tað hevur borið væl í band at fáa tey framd.

— Kannst tú gera so væl at nevna nøkur av høvuðsmálunum, ið teir føroysku ríkisdagsmenninir hava haft í hondum at rökja.

Grønland opið fyri Føroyingum.

— Hitt týðningarmesta málið er grønlandsmálið.

Meirlutin av øllum ríkisdagsflokkunum vóru fyri at fremja grønlandsmálið soleiðis, sum tað varð lagt fram av státsministarum.

Grønland er nú opið land fyri donskum tóknum — státsborgarum.

— Kunna so Føroyingar, um teir vilja, fara at búseta seg í Grønlandi?

— Ja!

Grønland er sum eg segði vorðið eitt opið land fyri donskum státsborgarum. Hetta sigur tað sama sum, at Danir og Føroyingar koma at hava sama virkis- og búrett uppi í Grønlandi sum Grønendingar sjálvir.

Serliga samráðingar við Føroyingar um söluskip- anina í Grønlandi.

— Hvussu liggur við söluskipanini, ið talan er um at gera fyri Grønendingar, Danir og Føroyingar, t. v. s. fyri allar, sum arbeiða innanfyri 3 míla markið? Er tað nakað í tí, at tú skalt hava verið fyri hesi skipan? — »Dagblaðið« hevur skrivað nakað um tað.

— Við Føroyum sum fyrmynd er talan um at gera eina söluskipan fyri alt Grønland. Skotið er uppá, at øll veiða, annaðhvørt hon er veidd av Grønendingi, Dana ella Føroyingi innanfyri sjómarkið, skal verða seld ígjøgnum sölufelagið. Eisini er ætlanin — við Noregi sum fyrmynd — at í góðum

tíðum skulu fiskimenn rinda eina avgift av veiðini at leggja í ein javningargrunn, ið skal verða nýttur til at skoyta upp í prísirnar, tá ið tær ringu tíðirnar koma. Hesin grunnur skal vera fyri bæði Grønendingar, Danir og Føroyingar, ið veitt hava innanfyri í Grønlandi.

Tað er ikki beint at eg havi verið fyri hesum grunni, hvat ið viðvíkjur Føroyingum. Eitt upp- afturtak av tí parti av röðu míni, ið viðvíkjur hesum spurningi, vil lýsa best frá stöðu míni. Eg sigi:

».... Man har på Færøerne stiftet et andelselskab til salg af den færøske salt- og klipfiskeproduktion. Der er således ingen bedre end Færingerne istand til at forstå, at man i Grønland gør det samme. Men når man tænker på at sætte det som en betingelse for, at Færin-

gerne og Danskerne skal kunne drive fiskeri inden for 3 mile grænsen i Grønland, at de lader deres fangst sælge igennem den grønlandske salgssammenslutning med forpligtelse til at erlægge en efter konjunkturerne bestemt afgift til konjunkturudligningsfond, som skal komme fiskerne til gode i nedgangstider, var jeg og er jeg bange for, at det vil falde de færøske — og antagelig også de danske — fiskere svært at gå med dertil uden en nærmere uddybning og drøftelse af Færingerne økonomiske interesser. Man har som bekendt investeret en efter færøske forhold kolossal kapital i fornyelsen af den færøske fiskerflåde og har de allerstørste vanskeligheder med forrentningen og amortiseringen af denne kapital, hvorfor man

(Frh. síðu 2)

STEVNUSKRÁ FYRI NORÐOYASTEVNUNA 1950

Leygardagin, tann 3. juni 1950

- Kl. 6 Kappróður.
- Kl. 7½ Hondbóltur, Vestmanna og Klakksvík.
- Kl. 8 Fótibóltur, H. B. 2. lið og K. Í. 2. lið
- Kl. 8 Kvikmynd í Atlantis Bio.

Føroyskur og enskur dansur til midnátt.

Sunnudagin, tann 4. juni 1950

- Kl. 12 Gudstænasta.
- Kl. 1½ Skrudgonga.
- Kl. 2 Fólkafundur, Heðin Brú og Karstin Hoydal röða.
- Kl. 3 Fótibóltur, H. B. 1. lið og K. Í. 1. lið.
- Kl. 4 Basarur í skúlanum.
- Kl. 4 Havnar hornorkestur spælir í skúlagarðinum.
- Kl. 5 Tennis.
- Kl. 5 Kvikmynd í Atlantis Bio.
- Kl. 6 Hondbóltur, Vestmanna og Klakksvík.
- Kl. 6 Moti í Emmaus.
- Kl. 6 Moti í K. F. U. M. & K.
- Kl. 6 Moti í Betesda.
- Kl. 7 Togtogan. Beint aftaná kapprenning.
- Kl. 8 Havnar hornorkestur spælir.
- Kl. 8 Kvikmynd í Atlantis Bio.

Føroyskur og enskur dansur.

NORÐOYASTEVNUNEVDIN